

Китоби Дониёл — Шумораи ҳаштоду сеюм

Чор насли адвентизми лаодиқиягӣ: кушодани абоминиятҳои рӯ ба афзоиш

Jeff Pippenger

2024-02-16

Ҳизкиёл боби ҳаштум чор зиштиеро пеш мегузорад, ки чаҳор насли адвентизми Лӯдокиёро намояндагӣ мекунанд. Исёни соли 1863 қалбакиеро ба ҷойи ду лавҳаи Ҳабакқук ба вучуд овард, ҳамон гуна ки Ҳорун дар ҳамон вақте ки Худо ду лавҳаи Даҳ Аҳкомро ба Мусо медод, бо ғӯсолаи тиллоии худ сурати қалбакии рашкро ба вучуд оварда буд. Пас аз он ки адвентизми Лӯдокиёӣ, чунон ки дар хоби Вилиям Миллер тасвир шудааст, ба кори дур кардани ҳақоиқи бунёдӣ оғоз кард, роҳбарияти насли аввал аввал ҳокимияти Китоби Муқаддас ва сипас Рӯҳи Нубувватро рад кардан гирифт. Исён то ба он ҳад афзуд, ки спиритуализми Келлогг (пантеизм) андаке пеш аз соли 1888 ба таърихи онҳо ворид гардид.

Дар вақти исёни соли 1888, рӯҳониятгароие, ки тавассути хучраҳои тасвирии Ҳизкиёл ифода ёфта буд, ба дараҷае расид, ки паёмоварони Миннеаполис, ва набия ва ҳатто Рӯҳулқудс рад карда шуданд.

«Мо дар таҷрибаи худ дидаем, ки вақте Худованд аз дари кушодаи муқаддасгоҳ ба қавми Худ нур мефиристад, шайтон зехни бисёриҳоро ба таҳрик меоварад. Аммо ҳанӯз интиҳо нарасидааст. Онҳое хоҳанд буд, ки ба нур муқовимат хоҳанд кард ва онҳоро, ки Худо онҳоро василаҳои Худ барои расонидани нур гардонидаст, фишор дода, сарқӯб хоҳанд намуд. Чизҳои рӯҳонӣ ба таври рӯҳонӣ дарк карда намешаванд. Посбонон ҳамқадами инояти ошкоршавандаи Худо нашудаанд, ва паём ва паёмоварони ҳақиқатан аз осмон фиристодашуда мавриди таҳқир қарор мегиранд.»

«Аз ин ҷамъомад мардоне хоҳанд рафт, ки даъво мекунанд ҳақро медонанд, аммо бар ҷони худ либосҳои ҷамъ меоваранд, ки дар дастгоҳи бофандагии осмон бофта нашудаанд. Рӯҳе, ки онҳо дар ин ҷо қабул кардаанд, ҳамроҳи онҳо бурда хоҳад шуд. Ман барои ояндаи кори мо меларзам. Онҳое ки дар ин ҷо ба далелҳои, ки Худо додааст, таслим намешаванд, бар зидди бародарони худ, ки Худо онҳоро истифода мебарад, ҷанг хоҳанд кард. Онҳо онро бисёр душвор хоҳанд сохт, вақте ки фурсатҳои фаро расанд, ки дар онҳо тавонанд ҳамон навъи ҷангро, ки то имрӯз ба он машғул будаанд, пеш бибаранд ва идома диҳанд. Ин мардон фурсатҳо хоҳанд дошт, то бовар кунонда шаванд, ки онҳо бар зидди Рӯҳи Муқаддаси Худо мечангидаанд. Баъзеҳо қонеъ хоҳанд шуд; дигарон ба рӯҳи худ устуворона ҷаспида хоҳанд монд. Онҳо барои худ нахоҳанд мурд нахоҳанд гузошт, ки Худованд Исо ба дилҳои онҳо дарояд. Онҳо бештар ва бештар фирефта хоҳанд шуд, то он дараҷае ки дигар ҳақ ва адолатро фарқ карда натавонанд. Онҳо, таҳти рӯҳи дигар, хоҳанд кӯшид бар қор қолабе гузоранд, ки Худо онро тасдиқ нахоҳад кард; ва сабӣ хоҳанд кард сифатҳои Шайтонро дар ба ихтиёр гирифтани зехнҳои инсонӣ зоҳир намоёнд ва ба ин васила қор ва амри Худоро идора кунанд.

«Агар бародарони мо дар ин маҷлис рӯза медоштанд, дуо мекарданд ва дилҳои худро пеши Худо фурутан месохтанд, ва оромона менишастанд, то Навиштаҳоро якҷоя таҳқиқ намоянд, он гоҳ Худо ҷалол меёфт. Аммо рӯҳи таассубе, ки ба он маҷлис оварда шуд, дарро ба рӯйи бойтарин баракати Худо баст, ва онҳое ки ин рӯхро доштанд, дар мавқеи мусоид нахоҳанд буд, то нурро бубинанд, то он даме ки пеши Худо тавба кунанд ва то андозае дарк намоянд, ки то чӣ ҳад ба беҳурматӣ нисбат ба Рӯҳулқудс наздик омадаанд ва рӯҳи дигаре доштаанд». The 1888 Materials, 832.

Пас аз соли 1888, Хоҳар Уайт барои ояндаи калисо ва кори Худо «ба ларза омад». Ў дид, ки он маҷлис боиси идомаи ҷанги рӯҳонӣ дар миёни мардоне хоҳад шуд, ки роҳбарони адвентизми лаодиқия буданд, ва баҳси «доимӣ» далел аст, ки пешгӯиҳои ӯ маҳз бар ҳамон насл иҷро шуданд. Он гоҳ ҷанге аз ҷониби мардоне бурда мешуд, ки ба «далелҳои, ки Худо дода буд» тан надоданд, то «паём ва пайғамбарони аз осмон фиристодашуда»-ро тасдиқ намоянд, ва он мардон бар зидди «Рӯҳи Муқаддаси Худо» ҷанг карданд. Насли дуҷум тамошо кард, ки чӣ гуна нашриёт ва санатория аз оташҳои довариҳои Худо то ба замин сӯхта nobуд шуданд.

«Имрӯз ман аз Пири Даниеллс дар бораи ба воситаи оташ nobуд шудани идораи Review нома гирифтам. Вақте ки ман талафоти бузургеро, ки ба кори Худо расидааст, ба назар мегирам, худро бисёр ғамгин ҳис мекунам. Ман медонам, ки ин бояд барои бародароне, ки масъули кори мазкур мебошанд, ва барои кормандони идора вақти бисёр санҷишовар бошад. Ман бо ҳамаи онҳое ки дар азобанд, азоб мекашам. Аммо аз ин хабари андӯҳовар ҳайрон нашудам, зеро дар рӯёҳои шаб ман фариштаеро дидаам, ки бо шамшере монанди оташ бардошта, болои Батл-Крик истода буд. Боре, рӯзона, ҳангоме ки қалам дар дастам буд, ман аз ҳуш рафтам, ва ҷунин менамуд, ки ин шамшери оташин аввал ба як самт ва сипас ба самти дигар мегашт. Ба назар мерасид, ки офат аз пайи офат меояд, зеро Худо ба василаи андешаҳои инсонӣ, ки барои боло бурдан ва ҷалол додани худ тарҳрезӣ шудаанд, беҳурмат карда мешуд.»

«Ин субҳ ман ба дуои ҷиддӣ кашида шудам, то ки Худованд ҳамаи онҳое, ки бо идораи Review and Herald алоқаманданд, роҳнамоӣ намояд, то бо саъю кӯшиши зиёд ҷустуҷӯ кунанд, то бубинанд, ки дар қадом ҷиҳат онҳо паёмҳои бисёри Худоро, ки Ў додааст, нодида гирифтаанд.

«Чанде пеш бародарон дар идораи Review аз ман оид ба бунёди бинои дигар машварат пурсида буданд. Он вақт ман гуфтам, ки агар онҳое, ки тарафдори илова кардани бинои дигар ба идораи Review and Herald буданд, ояндаро пеши рӯи худ тарҳрезӣшуда медиданд, агар метавонистанд бубинанд, ки дар Battle Creek чӣ хоҳад буд, онҳо дар бораи бунёд кардани бинои дигар дар он ҷо ҳеҷ саволе намедоштанд. Худо гуфт: “Қаломӣ Ман хор шумурда шудааст; ва Ман хоҳам гардонид ва вожгун хоҳам сохт.”»

«Дар Конфронси умумӣ, ки соли 1901 дар Батл-Крик баргузор гардид, Худованд ба қавми Худ далел дод, ки Ў ислохотро талаб мекард. Зехнҳо ба эътиқод оварда шуданд, ва дилҳо ламс ёфтанд; вале кори комил анҷом дода нашуд. Агар он вақт дилҳои саркаш дар тавба пеши Худо шикаста мешуданд, яке аз бузургтарин зоҳиршавиҳои қудрати Худо, ки то ба ҳол дида шудааст, дида мешуд. Аммо Худо эҳтиром карда нашуд.

Шаҳодатҳои Рӯҳи Ё ба гӯш гирифта нашуданд. Одамон худро аз он амалҳои ҷудо накарданд, ки ошкоро ба принципҳои ростӣ ва адолат мухолиф буданд, принципҳои ки бояд ҳамеша дар қори Худованд нигоҳ дошта шаванд.

«Паймӯ ба калисои Эфсӯс ва ба калисои Сардис борҳо ба ман аз ҷониби Он Касе тақрор карда шудаанд, ки барои қавми Худ дастур ба ман медиҳад. “Ба фариштаи калисои Эфсӯс бинавис; Инро Ё мегӯяд, ки ҳафт ситораро дар дасти ростӣ Худ нигоҳ медорад ва дар миёни ҳафт ҷароғдони тиллоӣ роҳ меравад: Ман аъмоли тӯро, ва меҳнати тӯро, ва сабри тӯро медонам, ва он ки ту бадкоронро тоқат карда наметавонӣ; ва онҳоро, ки худро ҳаввориён мегӯянд, вале нестанд, санҷидай ва онҳоро дурӯғгӯ ёфтаӣ; ва тоқат кардай, ва сабр дорӣ, ва барои исми Ман меҳнат кашидай, ва суст нашудай. Лекин бар ту чизе дорам, зеро муҳаббати аввали худро тарк кардай. Пас, ба ёд ор, ки аз қучо афтадай, ва тавба кун, ва аъмоли аввалро ба ҷо овар; вағарна ба зудӣ назди ту хоҳам омад ва ҷароғдони тӯро аз ҷояш бар хоҳам гирифт, агар тавба накуни.” Ваҳй 2:1–5.»

«Ба фариштаи калисои Сардис бинавис: Инро Ё мегӯяд, ки ҳафт Рӯҳи Худо ва ҳафт ситораро дорад; аъмоли тӯро медонам, ки номе дорӣ, ки зинда ҳастӣ, вале мурдай. Бедор бош ва он чизҳоро, ки боқӣ мондаанд ва наздик аст бимиранд, қувват деҳ; зеро Ман аъмоли тӯро дар ҳузури Худо комил наёфтаам. Пас, ба ёд ор, ки ҷи гуна қабул кардай ва шунидай, ва онро мақкам нигоҳ дор ва тавба кун. Пас, агар бедор набоди, Ман бар ту мисли дузд хоҳам омад, ва нахоҳӣ донист, ки дар қадом соат бар ту хоҳам омад». Ваҳй 3:1–3.

«Мо иҷрои ин огоҳиҳоро мебинем. Ҳеҷ гоҳ Навиштаҳо аз ин дида саҳттар иҷро нашуда буданд.»

«Одамон метавонанд биноҳои бо ниҳояти эҳтиёт сохташуда ва аз оташ эминро барпо намоянд, аммо як ламси дасти Худо, як шарора аз осмон, ҳар паноҳгоҳро нобуд хоҳад кард.»

«Аз ман пурсидаанд, ки оё ягон маслиҳате дорам, ки бидиҳам. Ман аллакай ҳамон маслиҳатеро додаам, ки Худо ба ман дода буд, ба умеди он ки ғуру омадани шамшерӣ оташинро, ки бар болои Батл-Крик овезон буд, пешгирӣ намоям. Акнун он чизе ки аз он метарсидам, фаро расид — хабарӣ сӯхтани бинои Review and Herald. Вақте ки ин хабар расид, ман ҳеҷ тааҷҷубе эҳсос накардам, ва ҳеҷ сухане надоштам, ки бигӯям. Он чи ман гоҳ-гоҳ дар огоҳиҳо гуфтаам, ҳеҷ таъсире надошт, ҷуз ин ки онҳоро, ки мешуниданд, саҳтдилтар гардонд; ва акнун ман танҳо инро гуфта метавонам: ман бисёр мутаассифам, бисёр ва бисёр мутаассифам, ки зарур шуд ин зарба биёяд. Нури кофӣ дода шудааст. Агар ба он амал карда мешуд, ба нури иловагӣ ниёз намебуд». Testimonies, volume 8, 97–99.

Насли дуҷуми адвентизм пирӯзӣ набуд, ва ба иҷрошавии боби ҳаштуми Ҳизқиёл, исён танҳо ҳамоно шиддат мегирифт.

«Ба воситаи паймӯи навишташуда ва ба воситаи оташ Худованд эълон кардааст, ки Ё меҳодад қавми Худ аз Батл-Крик берун равад. Худо ба мо мадад кунад, то овози Ёро бишнавем. Оё барои мо ҳеҷ маъно надорад, ки ду муассисаи бузургӣ мо дар Батл-Крик

ба оташ рӯфта шуданд? Шумо метавонед бигӯед: “Аммо Санаториуми нав беморони бисёр дорад.” Бале; вале ҳатто агар дар он ҷо ҳазорон бемор мебуданд, ин ҳеҷ далеле ба нафъи он намебуд, ки қавми мо дар Батл-Крик хонаҳо бисозанд ва дар он ҷо муқим шаванд.»

«Васвасаҳо меафзоянд. Одамон нуреро, ки Худо дар Шаҳодатҳои Рӯҳи Худ фиристодааст, рад мекунад ва тадбирҳои худ ва нақшаҳои худро интиҳоб менамоянд. Оё одамон ҳамона худро аз Худо ҷудо хоҳанд кард? Оё ӯ бояд норизоиятии Худо ба тарзе боз ҳам равшантар аз он чи то ҳоло кардааст, ошкор созад?» Pamphlets, SpTB06, 45.

Одамон «ихтиёри тадбири худ ва нақшаҳои худро» интиҳоб мекарданд, чунон ки аз ҷониби ҳафтод пирон дар ҳучраҳои тасвирҳои боби ҳаштуми Ҳизқиёл намоёндагӣ шудаанд, ки эълон мекарданд: «Худованд моро намебинад». Худованд набиёро барҳезонид ва ба ӯ маҳз барои чиҳил сол, то соли 1884, «рӯёҳои ошкор» ато намуд. Ӯ мӯҳри Худо ба ин ато гузошт, зеро онро Ӯ дод ва онро дар шаҳре бо номи Портленд ба поён расонд, ва онро барои чиҳил сол дод. Каме пеш аз қатъ шудани «рӯёҳои ошкор», пирони қадим дар солҳои 1881 ва 1882 ба заиф сохтани мақоми Китоби Муқаддас ва Рӯҳи Нубувват оғоз карданд. Пас, «рӯёҳои ошкор» соли 1884 ба поён расиданд, ва баъд аз ҷаҳол сол исёни Қӯрах, Дотон ва Абиром дар Конфронси умумии соли 1888 тақрор гардид.

Исёни соли 1888 боиси шиддат гирифтани исён гардид, то ҷое ки Худо бевосита ба таърихи адвентизми Лодикия даҳлат намуда, қори нашриёт ва қори тиббиёро ба оташ супурд. Аммо он доварҳои мустақим исёне, ки ҷараён дошт, бознадоштанд. Соли 1919 Конфронси Китоби Муқаддас баргузор шуд, ки дар он яке аз исёнгарони асосии насли дуюм, Уилям Уоррен Прескотт, илоҳиётшиносе, ки дар донишгоҳҳои протестантизми муртад таълим гирифта буд, ҳамчун пешвои асосӣ дар пешбурди назари шайтонӣ, ки иддао мекард «ҳамешагӣ» қори муқаддасгоҳи Масеҳро ифода мекунад, як силсила муаррифиҳо анҷом дод.

Таърих муайян кардааст, ки дар он конфронси Китоби Муқаддас дар соли 1919, Прескотт инчиле пешниҳод намуд, ки аз дур сохтани ҳар як ақидаи асосии паёми нубуввати Миллериён иборат буд. Ӯ ҳатто кӯшиш кард, ки ду ҳазору сесад рӯзро низ бардорад, аммо натавонист инро амалӣ созад. Бо вучуди ин, ӯ инчилеро пешниҳод кард, ки қомилан аз фаҳмишҳои нубуввати Миллериён ҳолӣ буд. Ин инчили ӯ дар он маҷлис рад карда шуд, аммо бо вучуди ин, он роҳбарони кӯр қарор доданд, ки силсилаи пешниҳодҳои ӯро гирифта, онҳоро ба китобе бо унвони «Таълимоти Масеҳ» таъдил диҳанд. Он китоб ба рамзи фаро расидани насли сеюми адвентизми Лоудикия таъдил ёфт.

Ин китоб башорати дигареро аз Инчили миллериони боби дуюми Ҳабакқук ифода мекунад, ва Павлус ба мо мефаҳмонад, ки инчили дигар умуман Инчил нест.

Ман ҳайронам, ки шумо ин қадар зуд аз Ӯ, ки шуморо ба воситаи файзи Масеҳ даъват намудааст, ба сӯи башорати дигар мегардед; дар ҳоле ки он дигар нест; балки баъзе қасон ҳастанд, ки шуморо ошуфта месозанд ва меҷаҳанд башорати Масеҳро таҳриф

кунанд. Лекин ҳатто агар мо ё фариштае аз осмон ба шумо башорати дигаре ғайр аз он чи ки ба шумо башорат додаем, мавъиза кунад, лаънатӣ бод. Чунон ки пештар гуфта будем, ҳоло боз мегӯям: агар касе ба шумо башорати дигаре ғайр аз он чи ки қабул кардаед, мавъиза кунад, лаънатӣ бод. Ғалотиён 1:6–9.

Насли сеюми адвентизм бо сеюмин макруҳоти Ҳизқиёл муаррифӣ мешавад, ки дар он занон барои Таммуз гиря мекунанд. Таммуз маъбуде аз Байнаннаҳрайн буд, ки бо ҳосилхезӣ ва даврахои наботот алоқаманд дониста мешуд. Баъзан Таммузро чун чӯпон ё чавоне тасвир мекарданд, ки бо тағйири фаслҳо ва нашъунамои зироатҳо вобаста буд. Марги Таммуз ва эҳёи баъдии ӯ ба тақвими кишоварзӣ иртибот дошт. Мувофиқи ин асотир, Таммуз дар моҳҳои тобистон мемурд ё нопадид мегашт, ки ин ҳамчун ифодаи пажмурдашавии наботот дар мавсими гарму хушк дида мешуд. Гиря барои Таммуз маросими мотаме буд, ки нола кардан бар марг ё нопадидшавии Таммузро дар моҳҳои тобистон дар бар мегирифт ва пас аз он шодӣ аз эҳёи ӯ фаро мерасид, ки рамзи таҷдиди наботот ва зиндагии кишоварзӣ буд.

Гиря барои Таммуз паёми қалбакии борони охириноро ифода мекунад, ки ҳамин чиз Инчили W. W. Prescott онро намояндагӣ менамуд. Бартараф шудани таҳкурсии нубувватӣ, ки дар исёни соли 1863 оғоз ёфт, дар соли 1919 ба он ҳадде расид, ки адвентизми Лаодикия иҷозат дод, то ин инчили козиб барқарор гардад. Он инчили козиб комилан бар пояи методологияи протестантизми муртад бино шуда буд. Меъмори аслии он W. W. Prescott буд, ва ҳамон тавре ки бо William Miller буд, Инчили ҳар ду мард бар фаҳмиши бунёдии онҳо дар бораи «ҳамешагӣ», дар китоби Дониёл, асос ёфта буд. Ҳар ду инчил дар порчаи 2 Thessalonians намояндагӣ шудаанд, ки дар он William Miller аввалин бор дарёфт, ки «ҳамешагӣ» бутпарастиро ифода менамояд. Дар он порча як гурӯҳе ҳаст, ки бо Miller намояндагӣ мешавад, ки ҳақиқати пешниҳодкардаи Павлусро мепазиранд, ва гурӯҳи дигаре, ки муҳаббати ҳақиқатро соҳиб нестанд.

Як гурӯҳ дар айёми охир, ки бо Миллер намояндагӣ мешавад, «борони охирино»-ро «мешиносад» ва онро қабул мекунад; ва гурӯҳи дигаре, ки бо Прескотт намояндагӣ мешавад, фиреби сахтро қабул мекунад. Фиреби сахте, ки онҳо қабул мекунанд, бар мабноси инчили козиб аст, ки аслан ҳеҷ инчил нест, ва он паёми козиби борони охирино муайян мекунад. Пас, сеюмин макруҳоти Ҳизқиёл занон мебошанд (калӣсоҳои адвентизми Лаодикия), ки барои Таммуз гиря мекунанд. Ашкҳои тобистонаи онҳо (борон) бояд самари даравро ба вучуд оваранд.

Фарқият миёни ду навъи паёми борони охир дар тамоми Китоби Муқаддас ва Рӯҳи Нубувват фаро гирифтааст. Китоби Муқаддас борҳо таъкид менамояд, ки борон аз қавми нофармон боздошта мешавад.

Мегӯянд: «Агар марде зани худро талоқ диҳад, ва ӯ аз назди вай рафта, зани марди дигаре гардад, оё ӯ боз ба назди вай бармегардад? Оё он замин саҳт наҷис намегардад?» Аммо ту бо ошиқони бисёр фоҳишагӣ кардӣ; вале боз назди Ман баргард, мегӯяд Худованд. Чашмони худро сӯи баландиҳо бардор ва бубин, ки дар кучо ту бо касе ҳамхоба нашудай. Дар роҳҳо барои онҳо нишастай, мисли арабе дар биёбон; ва заминро бо фоҳишагӣҳои худ ва бо шарорати худ палид кардай. Бинобар ин, боронҳо боздошта

шудаанд, ва борони охирин набуд; ва ту пешони фoҳишаро доштӣ, аз шарм кардан сарпечӣ намудӣ. Ирмиё 3:1–3.

Адвентизми Лоодикия дар соли 1863 ба зинкорӣ оғоз намуд, ва аз ҳамон вақт то имрӯз боронҳо боздошта шудаанд. Онҳо аз исёни худ шарм намедоранд, ва он норасоии фурутанӣ пешони фoҳишаро ба вучуд меоварад, ва фoҳишаи нубуввати Китоби Муқаддас папагист. Насли сеюм он чост, ки дар он кори ниҳони омода шудан барои сачда овардан ба тамғаи фoҳишаи Рум анҷом меёбад. Омодагӣ барои насли чорум дар насли сеюм ба воситаи паёми қалбакии борони охирин анҷом меёбад. Чунон ки исёни соли 1863, ва исёни соли 1888, исёни соли 1919 низ бо 11 сентябри соли 2001 мутобиқ мебошанд, зеро вақте ки биноҳои шаҳри Нью-Йорк он гоҳ фуру рехтанд, фариштаи қавии Ваҳй боби ҳаҷдаҳ нозил шуд ва борони охирини ҳақиқӣ оғоз ёфт.

«Борони охири бояд бар қавми Худо фуруд ояд. Фариштаи қудратманде бояд аз осмон нозил шавад, ва тамоми замин аз ҷалоли ӯ мунаввар гардад». Review and Herald, April 21, 1891.

Вақте ки борони охирин оғоз ёфт, пирони куҳансоли адвентизми Лоодикия онро ҳамчун борони охирин эътироф намекарданд, зеро онҳо бо паёми дурӯғини борони охирин, ки аз ҷониби Ҳизкиёл ҳамчун қонун, ки барои Таммуз мегиристанд, тасвир шудааст ва дар татбиқ ҳамчун паёми сулҳ ва амният, талқин ёфта буданд.

«Танҳо онҳое ки мувофиқи нуре ки доранд зиндагӣ мекунанд, нури бештар хоҳанд гирифт. Агар мо ҳар рӯз дар зоҳир сохтани фазилатҳои фаъоли масеҳӣ пешрафт накунем, зухуроти Рӯҳи Муқаддасро дар борони охир намешиносем. Шояд он бар дилҳои атрофи мо фуруд ояд, аммо мо онро на дарк хоҳем кард ва на қабул.» Testimonies to Ministers, 507.

Шинохтани фарорасии борони дерина барои ниғаҳбонони қавм ғайримумкин буд, зеро инчили дурӯғини онҳо дар бораи борони дерини дурӯғин, ҳар гуна имконияти зухури қудрати Худоро, чунонки дар асрҳои пешин буд, инкор мекард.

«Дар қалисоҳо бояд зухуроти аҷоибӣ қудрати Худо ба амал ояд, вале он бар онҳое таъсир нахоҳад кард, ки худро дар ҳузури Худованд фурутан насохтаанд ва дари дили худро бо иқдор ва тавба накушоанд. Дар зухури он қудрате, ки заминро бо ҷалоли Худо мунаввар месозад, онҳо фақат чизеро хоҳанд дид, ки дар кӯрии худ онро хатарнок мепиндоранд, чизе ки тарсҳои онҳоро бармеангезад, ва онҳо худро барои муқовимат ба он омода хоҳанд кард. Азбаски Худованд мувофиқи тасаввурот ва интизориҳои онҳо амал намекунад, онҳо ба ин кор муқобил хоҳанд баромад. “Чаро,” мегӯянд онҳо, “мо набояд Рӯҳи Худоро бишносем, дар ҳоле ки ин қадар солҳои зиёд дар ин кор будаем?” — Зеро онҳо ба ҳушдорҳо ва илтиҷоҳои паёмҳои Худо посух надоданд, балки пайваста гуфтанд: “Ман сарватмандам, ва молу мулки бисёр дорам, ва ба ҳеҷ чиз эҳтиёҷ надорам.” Истеъдод ва таҷрибаи дарозмуддат одамро ба каналҳои нур табдил нахоҳад дод, магар он ки онҳо худро зерӣ шуоъҳои дурахшони Офтоби Адолат қарор диҳанд ва бо атои Рӯҳи Муқаддас даъват, баргузида ва омода гарданд. Вақте ки одамоне, ки бо чизҳои муқаддас сарукор доранд, худро зерӣ дасти тавонои Худо фурутан созанд,

Худованд онҳоро боло хоҳад бардошт. Ў онҳоро мардони фаҳму фаросат хоҳад гардонид — мардоне, ки аз файзи Рӯҳи Ў сарватманданд. Хислатҳои қавии худпарастонаи онҳо ва саркашии онҳо дар нуре, ки аз Нури ҷаҳон медурахшад, ошкор хоҳанд шуд. “Ба зудӣ назди ту хоҳам омад, ва шамъдони туро аз ҷояш хоҳам гирифт, агар тавба накуни.” Агар шумо Худовандро бо тамоми дили худ бичӯед, Ў аз ҷониби шумо ёфт хоҳад шуд.» Review and Herald, December 23, 1890.

Пирони боби ҳаштуми Ҳизқиёл дар соли 1919 башорати сулҳ ва амниятро пазируфтанд, ва ҳангоме ки 11 сентябри соли 2001 фаро расид, самари он исёни рӯ ба афзоиш дар нотаҳои онҳо барои шинохтани фаро расидани борони охир зоҳир гардид. Дар таърихе ки аз замонҳои охир дар соли 1989 оғоз ёфт, Худо ҳаракати Миллериро то ба ҳарф тақрор намуд. Миллер рамзи Илос буд, ва Илос ба Аҳбоб қатъиян гуфта буд, ки бороне нахоҳад буд, магар ба каломи Илос.

Мо баррасии насли сеюми адвентизмро дар мақолаи навбатӣ идома хоҳем дод.

Онҳое, ки аз таназзули рӯҳонии худ андӯхгин намешаванд ва бар гуноҳҳои дигарон мотам намегиранд, бе муҳри Худо бокӣ хоҳанд монд. Худованд ба фиристодагони Худо, яъне ба мардоне ки дар дастҳои худ аслиҳаи қатл доранд, амр медиҳад: «Аз ақиби ӯ аз миёни шаҳр бигузаред ва бизанед; чашми шумо дарег надошта бошад ва раҳм накунад: пирону ҷавонон, ҳам духтарон, ҳам кӯдакон ва ҳам занонро тамома бикӯшед; вале ба ҳеҷ касе ки бар ӯ нишон аст, наздик нашавед; ва аз маъбади Ман оғоз кунед. Пас онҳо аз пирони пеши хона буда оғоз карданд.»

«Дар ин ҷо мо мебинем, ки калисо — муқаддасгоҳи Худованд — аввалин шуда зарбаи ғазабии Худоро эҳсос кард. Пиронсолон, онҳое ки Худо ба онҳо нури бузург ато карда буд ва онҳо ҳамчун посбонони манфиатҳои рӯҳонии қавм истода буданд, ба амонате, ки ба онҳо супурда шуда буд, хиёнат карданд. Онҳо чунин мавқеъ гирифта буданд, ки мо набояд интизори мӯъҷизаҳо ва зуҳури ошкори қудрати Худо бошем, чунон ки дар рӯзҳои пешин буд. Замонҳо тағйир ёфтаанд. Ин суҳанон беимонии онҳоро қавӣ мегардонанд, ва онҳо мегӯянд: Худованд на неқӣ хоҳад кард ва на бадӣ хоҳад кард. Ў аз ҳад меҳрубон аст, то қавми Худо бо доварӣ мучозот намояд. Ҳамин тавр, «Сулҳ ва амният» нидои мардоне мегардад, ки дигар ҳеҷ гоҳ овози худро мисли қарнай баланд нахоҳанд кард, то ба қавми Худо таҷовузҳояшон ва ба ҳонадони Яқуб гуноҳҳояшонро нишон диҳанд. Ин сағҳои гунге, ки аккос задан намехостанд, ҳамонҳоянд, ки интиқоми одилонаи Худо ба ғазабомадаро эҳсос мекунанд. Мардон, духтарон ва кӯдакони хурдсол ҳама якҷо ҳалок мешаванд.»

«Зиштиҳое, ки содиқон барои онҳо оху нола мекарданд ва ашк мерехтанд, ҳамон чизҳое буданд, ки чашмони маҳдуди инсонӣ метавонистанд дарёбанд; вале бадтарин гуноҳҳо, онҳое ки рашки Худои поку муқаддасро барангехта буданд, ошкор нашуда буданд. Ҷустуҷуғари бузурги дилҳо ҳар гуноҳро, ки дар пинҳонӣ аз ҷониби амалкунандагони шарорат содир мешавад, медонад. Ин ашхос дар фиребҳои худ худро осуда ҳис мекунанд ва ба сабаби пурсабрии Ў мегӯянд, ки Худованд намебинад, ва он гоҳ чунон амал мекунанд, ки гӯё Ў заминро тарк карда бошад. Аммо Ў риёкории онҳоро фош хоҳад кард ва дар назди дигарон он гуноҳҳоро ошкор хоҳад сохт, ки онҳо бо чунин

эҳтиёт пинҳон медоштанд.»

«Ҳеч гуна бартарии мартаба, каромат ё хиради дунявӣ, ҳеч мақоме дар хизмати муқаддас, одамонро аз қурбон кардани усул ҳифз нахоҳад кард, агар онҳо ба дилҳои фиребандаи худ воғузошта шаванд. Онҳое ки шоиста ва одил шумурда мешуданд, собит мекунанд, ки саркардагони иртидод ва намунаҳои бепарвой ва сӯиистифода аз марҳаматҳои Худо мебошанд. Роҳи шариронаи онҳоро Ё дигар таҳаммул нахоҳад кард, ва дар ғазаби Худ бо онҳо бе раҳм амал мекунад.»

«Парвардигор бо беихтиёрӣ ҳузури Худо аз онҳое дур месозад, ки бо нури бузург баракат ёфтаанд ва ҳангоми хизмат ба дигарон қуввати каломро эҳсос кардаанд. Онҳо замоне хизматгузори вафодори Ё буданд, ки бо ҳузур ва роҳнамоии Ё илтифот ёфта буданд; аммо аз Ё рӯй гардониданд ва дигаронро ба иштибоҳ андохтанд, ва бинобар ин зери норозигии илоҳӣ қарор дода мешаванд». Testimonies, volume 5, 211, 212.